

KÖZGAZDASÁGTAN II.

Készült a TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0041 pályázati projekt keretében
Tartalomfejlesztés az ELTE TáTK Közgazdaságtudományi Tanszékén,
az ELTE Közgazdaságtudományi Tanszék,
az MTA Közgazdaságtudományi Intézet
és a Balassi Kiadó
közreműködésével.

Készítette: Lovics Gábor

Szakmai felelős: Lovics Gábor

2010. június

KÖZGAZDASÁGTAN II.

9. hét

Aggregált kereslet nyitott gazdaságban

Tk.: 11. fejezet

Lovics Gábor

Vázlat

- Mit tudunk a kis nyitott gazdaságról?
- IS*–LM* görbék, vagyis a Mundell–Fleming modell
- Lebegő és rögzített árfolyamrendszer
- Hosszú táv

Mit tudunk a kis nyitott gazdaságról

$$Y = C(Y - T) + I(r) + G + NX(\varepsilon)$$

$$M/P = L(r, Y)$$

$$r = r^*$$

Feltevések:

- Kis nyitott gazdaság, a kamatláb megegyezik a nemzetközi kamatlábal.
- Rövid távon vizsgálódunk, ezért az árszint nem változik, emiatt $e = \varepsilon$.

A Mundell–Fleming modell

$$Y = C(Y - T) + I(r^*) + G + NX(e)$$

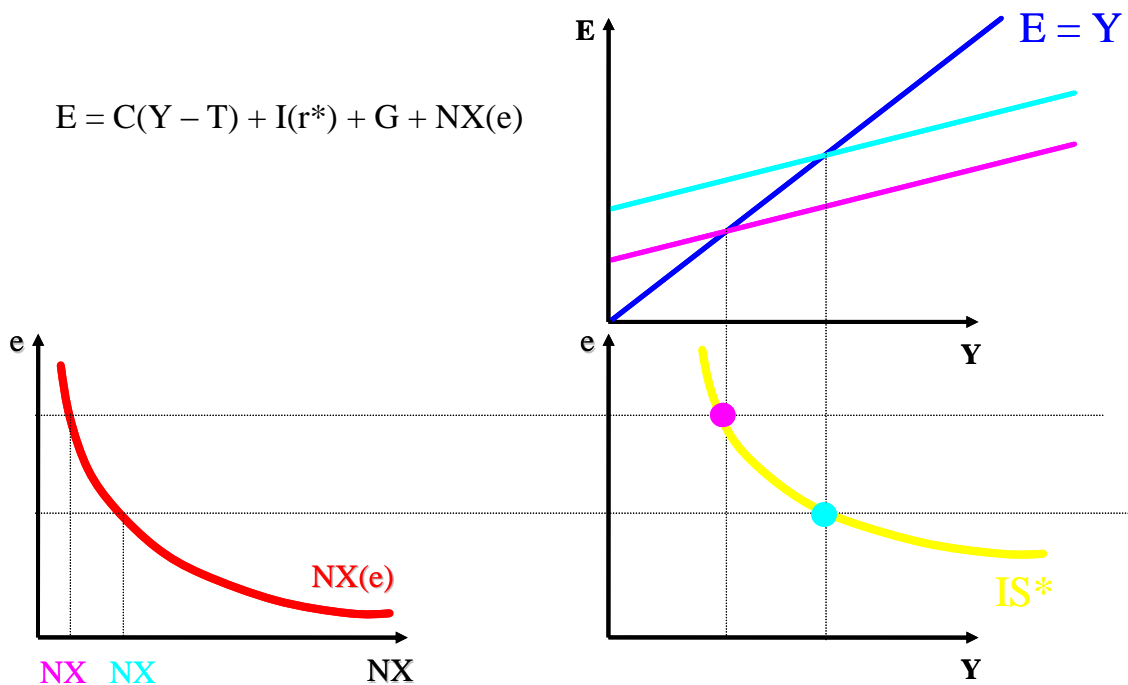
$$M/P = L(r^*, Y)$$

NX

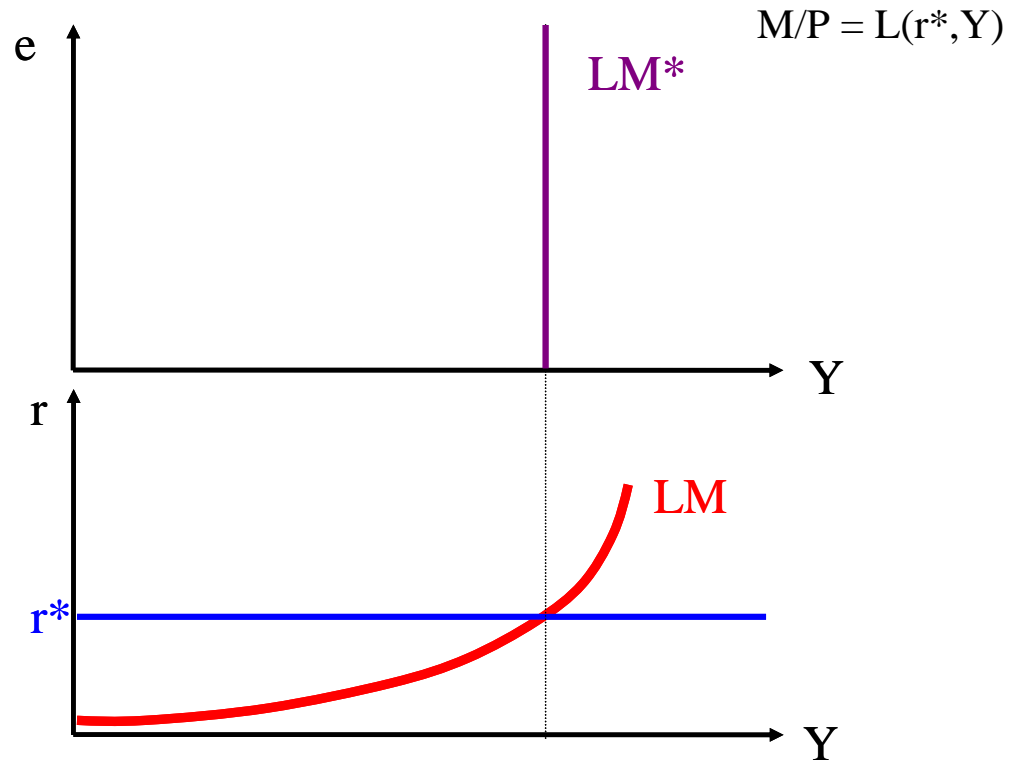
$$= Y - (C + I + G)$$

$$NX = S - I$$

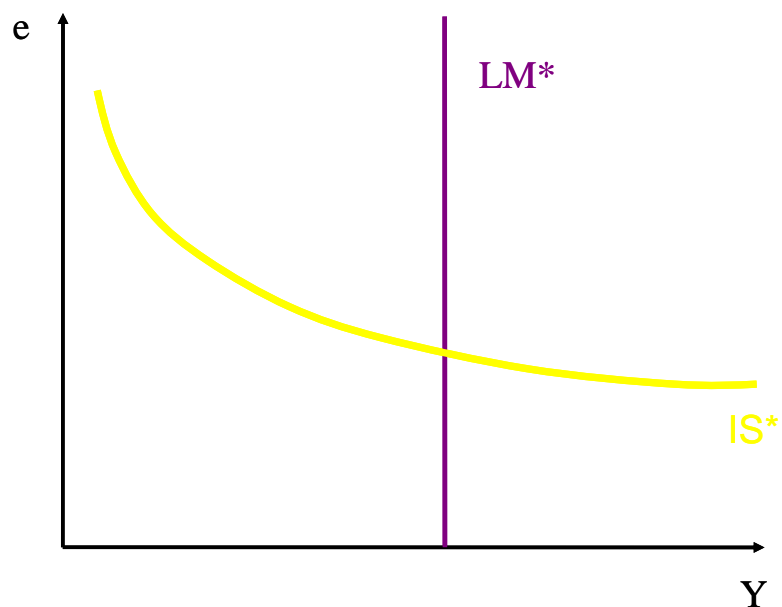
A keynesi kereszt

Az LM-görbe

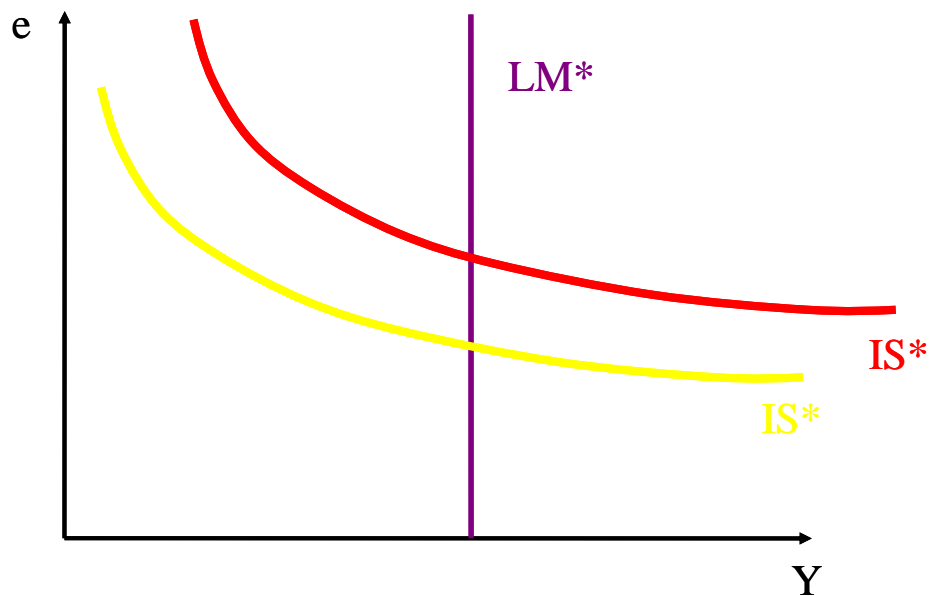
A Mundell–Fleming modell

Monetáris politikai stratégiák

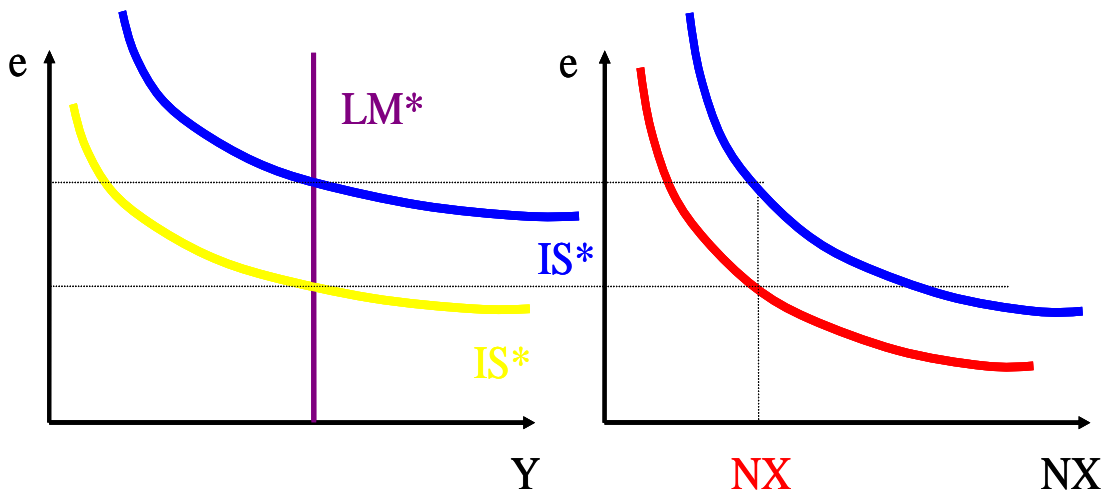
- **Lebegő árfolyamrendszer:** a hazai valuta ára külföldi valutában kifejezve szabadon mozoghat.
- **Rögzített árfolyamrendszer:** a hazai valuta ára külföldi valutában kifejezve a jegybank által előre meghatározott szinten marad. Ettől a szinttől csak akkor térhet el, ha jegybank erről így dönt. Ekkor a valuta **le-**, illetve **felértékeléséről** beszélünk.

Lebegő árfolyamrendszer, fiskális expanzió

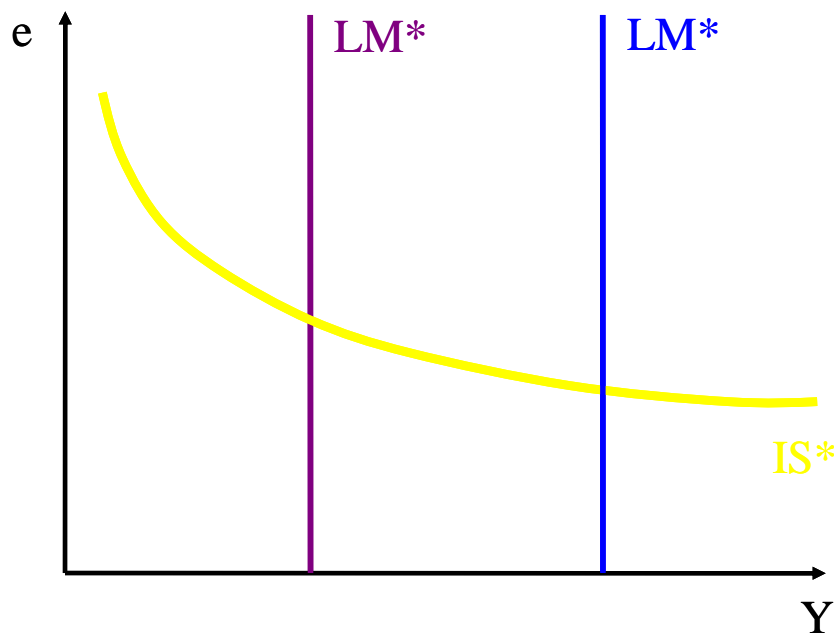

Lebegő árfolyam és az importkorlátozások

$$NX(e) = Y - C(Y - T) - I(r) - G$$

Lebegő árfolyam és a monetáris politika

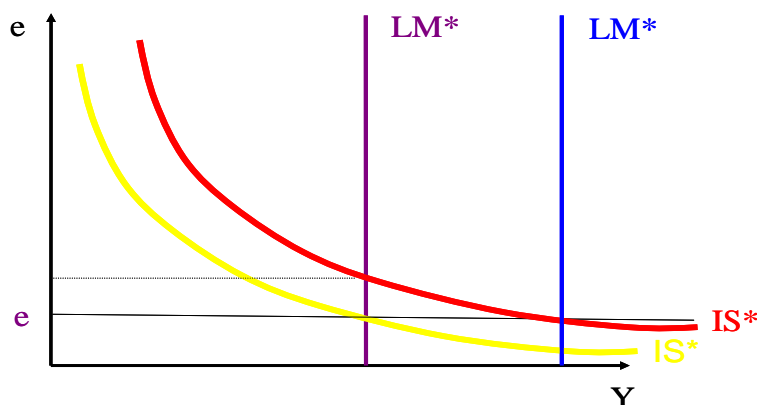
Monetáris transzmissziós mechanizmus

- Kis nyitott gazdaság és lebegő árfolyam mellett a monetáris politika a zárt gazdaságban látottakhoz hasonlóan képes rövid távon befolyásolni a jövedelmet, de más csatornán keresztül fejt ki hatását.
- Zárt gazdaságban a pénz mennyiségének növelése csökkentette a kamatlábat és ösztönözte a beruházásokat.
- Nyitott gazdaság esetén az alacsony kamatláb hatására a tőke kiáramlik, és a kamatláb végül változatlan marad. Másrészt nő az import, az árfolyam pedig erősödik.

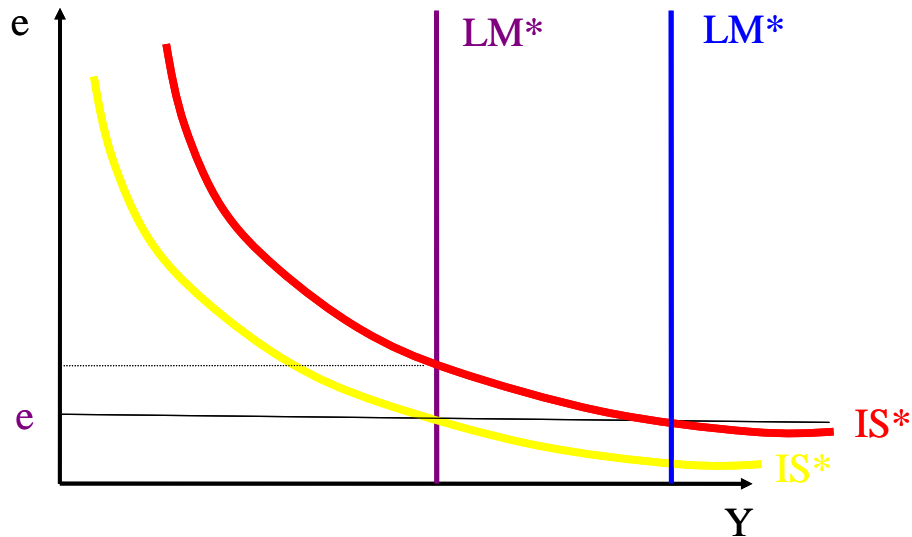
Kis nyitott gazdaság, rögzített árfolyamrendszer

- Rögzített árfolyamrendszer esetén a jegybank mindig hajlandó adott árfolyamon hazai valutát venni vagy eladni.
- A kiszámítható árfolyam segítheti a nemzetközi kereskedelmet.
- A jegybanknak mind saját, mind külföldi valutákból megfelelő tartalékot kell felhalmoznia, hogy fenntarthassa a rendszert.
- Spekulációra ad lehetőséget.
- A monetáris politika nem tud más célokat megvalósítani.

Fiskális politika rögzített árfolyamrendszerben

Rögzített árfolyam és importkorlátozások

Kamatkülönbségek

- A valóságban a különböző országok kamatszintjei akkor is eltérnek egymástól, ha egyébként nyitott gazdaságról beszélünk. Ennek oka, hogy az eltérő országokban eltérő kockázattal kell számolnunk.
 - A kockázat adódhat abból, hogy egyes országok csődbe mehetnek, míg másoknál erre gyakorlatilag nincs esély.
 - Az árfolyamok ingadozása is bizonytalansági tényező.

Országkockázat

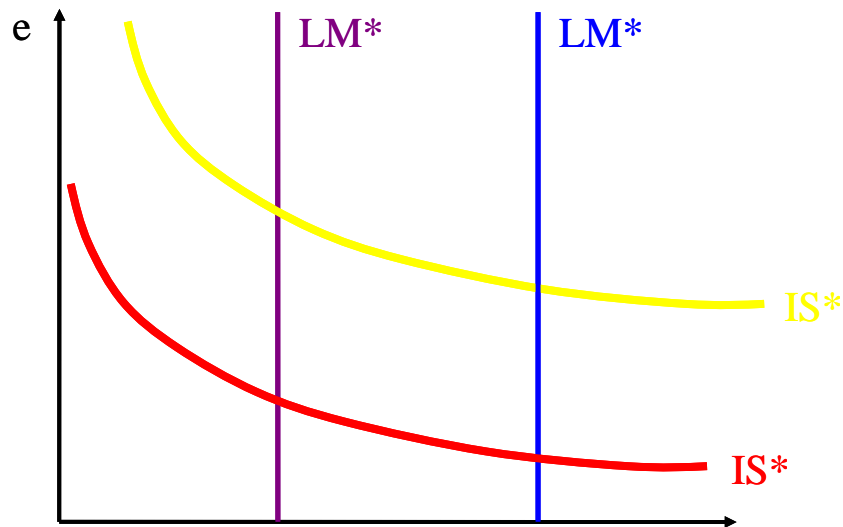
A kockázati prémium könnyen beépíthető a modellünkbe. Tegyük fel, hogy a hazánkban kialakult kamatszint $r^* + \theta$.

Ekkor modellünk következő alakú lesz:

$$Y = C(Y - T) + I(r^* + \theta) + G + NE(e)$$

$$M/P = L(r^* + \theta, Y)$$

A kockázati prémium növekedése

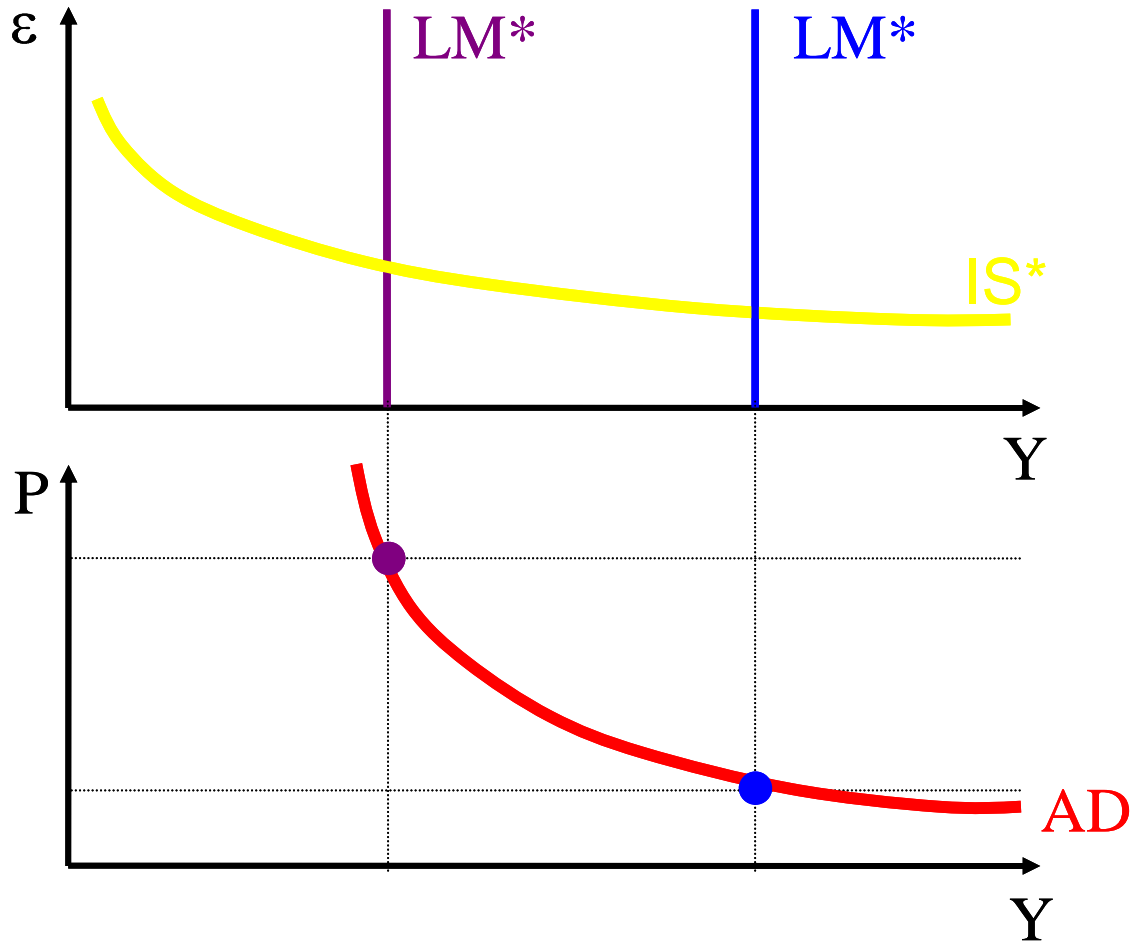
A Mundell–Fleming modell hosszú távon

$$Y = C(Y - T) + I(r^*) + G + NX(\varepsilon)$$

$$M/P = L(r^*, Y)$$

Hosszú távon az árszínvonal nem rögzített, ezért $e = e$ összefüggés többé nem érvényes.

Áralkalmazkodás

Rövid és hosszútáv

